

Обезпечаване с ценни книжа съгласно чл. 152, ал. 4 от Закона за публичните финанси

І. Общи положения

1.1. Настоящото Приложение № 8 към Указанието за прилагане на чл. 152 от Закона за публичните финанси (Указанието) установява реда, начина, процедурите, правата и отговорностите на:

- а) банките, обслужващи бюджетни организации, в качеството си на залогодател;
  - б) Министерство на финансите (МФ), в качеството си на заложен кредитор, или надлежно оторизиран от него агент; и
  - в) Българската народна банка (БНБ), в качеството си на агент по обезпечението;
- в процеса на обезпечаване средствата на бюджетните организации в банките с ценни книжа съгласно чл. 152, ал. 4 от Закона за публичните финанси (ЗПФ).

1.2. В качеството си на агент по обезпечението, БНБ:

- а) се ръководи единствено от разпоредбите на приложимото законодателство, това приложение и обичайната пазарна практика;
- б) няма собствен финансов интерес по отношение на обезпечението; и
- в) е независима и безпристрастна спрямо интересите на залогодателя и зложния кредитор.

ІІ. Описание на обезпечението

2.1. Министерство на финансите приема като обезпечение единствено емисии от облигации, включени в „Списък на емисиите по чл. 152, ал. 4 от ЗПФ“, изготвен съгласно Указанието и публикуван в интернет страницата на МФ.

2.2. В случай че банка изпрати инструкции за трансфер на емисии от облигации, които не са допустимо обезпечение според изискванията на т. 2.1, БНБ не изпраща уведомление до банката за недопустимо обезпечение. Банката следва да канцелира своята инструкция.

2.3. БНБ изготвя и поддържа „Регистър на обезпеченията по чл. 152, ал. 4 от ЗПФ“ („Регистър“).

ІІІ. Откриване и водене на сметки

3.1. БНБ обслужва всички сметки на дадена банка, открити за целите на обезпеченията по чл.152, ал. 4 от ЗПФ, както и осъществява трансакции с описаните обезпечения на банката, само и единствено във връзка с изпълнение на функцията си на агент по обезпечението, произтичаща от разпоредбите на чл. 152, ал. 4 от ЗПФ, при условията и реда на Общи условия на Българската народна банка за обслужване на сметки на банки, бюджетни организации и други клиенти (Общи условия на БНБ).

3.2. Всеки трансфер от страна на банка на допустимо обезпечение съгласно т. 2.1, попада под ограничения обхват на тези сметки и се третира от БНБ съгласно разпоредбите на това приложение.

3.3. БНБ открива, обслужва и закрива всички сметки на дадена банка във връзка с обезпеченията по чл.152, ал. 4 от ЗПФ при условията и реда на Общите условия на БНБ.

3.4. Министерство на финансите, в качеството си на заложен кредитор, или надлежно оторизиран от него агент, има право да получава копия на извлеченията, предоставяни на банките, съгласно Общите условия на БНБ, както и други видове извлечения, изготвени от БНБ на базата на състоянието по сметките, Регистъра или от други информационни системи на БНБ.

3.5. Всички открити сметки на банка се закриват едновременно като съвкупност, когато салдото по всяка една от тях е нулево.

3.6. БНБ уведомява МФ за датата на закриването на сметки на банка.

IV. Трансфери на обезпечение

4.1. Банките могат да започнат да трансферират обезпечение, съгласно т. 2.1, от деня на получаване на уведомление от БНБ за откриване на сметка.

4.2. Българската народна банка уведомява всяка банка, подала заявление по това приложение, за номера на сметката и депозитаря, където банката следва да трансферира желаните от нея облигации.

4.3. Банка, желаеща да трансферира обезпечение съгласно т. 2.1, следва да нареди на своя депозитар (или контрагент) да трансферира съответното количество от дадена емисия допустимо обезпечение по посочената съгласно т. 4.2. от БНБ сметка с инструкция за „доставка без плащане“ (delivery free).

4.4. Българската народна банка завежда дадено обезпечение в Регистъра, след като е получила потвърждение от своя депозитар за заверка по сметката си.

4.5. Българската народна банка изготвя всички извлечения от Регистъра, необходими за целите на обезпечението, към 14:00 ч. всеки работен ден за Република България.

4.6. Обезпечение, за което е получено потвърждение от депозитаря на БНБ след 14:00 ч. местно време, се включва в извлеченията от Регистъра на следващия работен ден.

4.7. Банките изпращат чрез S.W.I.F.T. съобщение предварително уведомление до БНБ за наредените от тях трансфери не по-късно от 13:00 ч. в деня на вальора. БНБ изпраща насрещните инструкции за получаване на обезпечението (receive free) на база полученото уведомление. За уведомления получени след 13:00 ч. в деня на вальора, БНБ ще полага усилия, но не гарантира, че ще изпрати насрещните инструкции за получаване на обезпечението преди 14:00 ч.

V. Стойност на обезпечението

5.1. Стойността на обезпечението е 98% от левовата равностойност на пазарната стойност на заложените облигации, изчислена по валутния курс обявяван от БНБ.

5.2. Стойността на обезпечението се изчислява на базата на пазарните цени на заложените активи, получени, както следва:

5.2.1. Източник на пазарни цени за всички облигации по обезпечението е Информационната система на компанията Bloomberg (Bloomberg).

5.2.2. За чиста цена на облигациите се използват ‘Bloomberg GeNeric’ (BGN) цени, за предишния ден.

а) чистата цена се изтегля по ISIN на книгата, котировка “PX_LAST”, а ценови източник - “BGN”;

б) при липса на BGN цена за даден ден облигацията се оценява по наличната такава от най-близкия предишен ден, за който има чиста цена.

5.2.3. Натрупаната лихва се изчислява до същия ден, за който се взема чиста цена.

5.2.4. Пазарната цена е равна на сумата от натрупаната лихва и чистата цена.

5.2.5. Всички променливи в т. 5.2.4 са за номинал 100.

5.3. Българската народна банка прави пазарна преоценка на обезпечението всеки работен ден за Република България.

5.4 Българската народна банка изчислява всички стойности на променливите в т.5.2, включително всички преоценки, съгласно възприетите от БНБ вътрешни правила и процедури.

VI. Освобождение на обезпечение

6.1. Банка има право да поиска освобождение на обезпечение във всеки един момент, което се извършва само и единствено след съгласие на МФ, или надлежно оторизиран от него агент.

6.2. Банка, която желае да освободи частично или изцяло свои активи, заложи като обезпечение, изпраща до БНБ искане за освобождение на обезпечение чрез S.W.I.F.T. съобщение MT 599, съдържащо следните инструкции за сетълмент:

а) ISIN-код;

б) номинална стойност/сума;

в) номер на сметка и титуляр;

г) депозитар/банка кореспондент.

6.3. БНБ се задължава да авизира МФ, или надлежно оторизиран от него агент, за постъпилото искане:

а) същия ден, в случай че съобщението по т. 6.2. е получено до **16:00** ч. местно време; и

б) най-късно през следващия работен ден за Република България, в случай че съобщението по т. 6.2. е получено след **16:00** ч. местно време.

6.4. Всички постъпили искания за освобождение на обезпечение се разглеждат в сроковете, предвидени в Указанието.

6.5. При наличието на условия за извършване на освобождение на обезпечението в посочения вид и размер, съгласно искането по т. 6.2., БНБ се задължава да трансферира съответното обезпечение с вальор следващия работен ден от деня на получаване на съгласието, съгласно посочените от съответната банка в искането по т. 6.2. сетълмент инструкции. БНБ нарежда на своя депозитар да трансферира съответното количество от дадена емисия с инструкция за „доставка без плащане“ (delivery free). В случай че банката не изпрати коректни насрещни инструкции за получаване на обезпечението и сетълментът не се осъществи, обезпечението не се включва в Регистъра, а БНБ не изпраща наново инструкции.

6.6. В случай на отказ за освобождаване БНБ по най-бързия възможен начин авизира съответната банка, чрез S.W.I.F.T. съобщение MT 599.

6.7. С изключение на случаите по чл. 152а от ЗПФ, БНБ превежда на съответната банка получените лихви и главници по заложеното обезпечение в размера и с вальора, с който тя е била заверена и навреме авизирана от своя депозитар. БНБ превежда сумите по сметка съгласно „Стандартни инструкции за сетълмент“ на съответната банка, с които разполага, освен ако не е авизирана за друго.

VII. Такси и комисиони

7.1. За изпълнение на функциите на агент по обезпечението, БНБ събира от банките такси и комисиони определяни съгласно Тарифа за таксите, които Българската народна банка събира при обслужване на сметки и при извършване на платежни услуги (Тарифа). Подавайки заявление за обезпечаване с ценни книжа по чл. 152, ал. 4 от ЗПФ банката се съгласява да плаща или възстановява на БНБ таксите и комисионите, посочени в Тарифата.

7.2. В допълнение на предвиденото в Тарифата, БНБ събира от банките суми за покриване на инцидентните (нерегулярните) разноси, които са възникнали за БНБ по повод изпълнението на функциите ѝ на агент по обезпечението, с чиито размер БНБ авизира съответната банка. Когато това е възможно, БНБ предоставя на съответната банка документи или друга информация за тяхното възникване.

7.3. Таксите и комисионите се изчисляват и дължат на месечна календарна база. След изтичане на всеки календарен месец БНБ изчислява дължимите от всяка банка суми.

7.4. В срок до пет работни дни след изтичане на всеки календарен месец, БНБ задължава сметката за сетълмент на съответната банка при БНБ с дължимата сума за такси и комисиони.

VIII. Разни

8.1. Всички комуникации между БНБ и банките се извършват чрез шифрирани S.W.I.F.T. съобщения във формат MT 599. Комуникациите между МФ, или надлежно оторизиран от него агент, и банките могат да бъдат и в друга форма, като копие се изпраща за сведение и до БНБ.

8.2. За целите на това приложение, работен ден е денят, който е такъв едновременно за:

- а)** Република България;
- б)** Депозитаря на БНБ;
- в)** депозитаря на съответната банка; и

г) платежните системи, оперирани от централните банки, емитиращи валутите, в които са деноминирани ценните книжа, включени в „Списък на емисиите по чл. 152, ал. 4 от ЗПФ“.